

Motion till riksdagen 2009/10:Ub325

av Désirée Pethrus Engström (kd)

Sex- och samlevnadsundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra ämnet sex och samlevnad till ett obligatorium i lärutbildningarna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att använda barnmorskors kompetens i sex- och samlevnadsundervisningen.

Motivering

Sex och samlevnad ses ofta som ett mindre prioriterat ämne, och många förringar betydelsen av ämnet. Faktum är dock att få ämnen är så viktiga och omfattande. Ämnet innefattar oerhört mycket mer än bara ett kunskapsämne; det handlar om ett förhållningssätt till livet. Information om kroppens funktioner, könssjukdomar och preventivmedel utgör en viktig del, men det handlar också om att prata om de psykologiska och etiska aspekterna av ett sexliv samt att beröra de historiska och sociala aspekterna som präglat och präglar synen på sexualitet.

Många ungdomar uttrycker i olika undersökningar sitt missnöje med hur sex- och samlevnadsundervisningen fungerar. Endast 3 procent anser att den varit ”mycket bra” medan hela 45 procent anser att den varit ”ganska” eller ”mycket dålig”. Många upplever att lärarna inte känner sig bekväma i undervisningssituationen, vilket hindrar diskussioner i ämnet.

Fel! Okänt namn på

Obligatorisk sex- och samlevnadskurs på lärarutbildningen

Sex- och samlevnadsundervisningen har varit obligatorisk i den svenska skolan sedan 1955. Trots det har ämnet aldrig blivit ett obligatorium i lärarutbildningarna. Vissa högskolor och universitet erbjuder sex och samlevnad som valbar kurs. Av dem som ges möjligheten att läsa kursen är det dock långt ifrån alla som utnyttjar tillfället. Enligt en undersökning av RFSU har bara 6 procent av de studenter som genomgått lärarutbildningen någon form av utbildning i sex och samlevnad.

Sex- och samlevnadsundervisningen ska givetvis sträva efter att vara ett fördomsfritt forum, och en viktig del i detta är att ifrågasätta och utmana heteronormen, könsroller och fördomar. Detta ställer dock höga krav på den som undervisar, och dessvärre har långt ifrån alla lärare den kunskap som krävs. Enligt grundskolans kursmål ska eleverna kunna föra diskussioner om sexualitet och samlevnad, visa respekt för andras ståndpunkter och för olika samlevnadsformer. Man kan dock ifrågasätta hur eleverna ska kunna tillgodogöra sig denna grad av kunskap och insikt när det inte finns något krav på att lärarna själva besitter den.

För att säkerställa alla elevers rätt till en sex- och samlevnadsundervisning värd namnet bör ämnet göras till ett obligatorium i lärarutbildningarna snarast möjligt. Alla lärare kommer inte att undervisa i sex och samlevnad i sin yrkesroll men alla lärare kommer att ha en nära kontakt med unga och fylla en mycket betydelsefull roll i de ungas liv. Det är därför av yttersta vikt att alla lärare har den kunskap och det självförtroende som krävs för att hantera svaret som det innebär att arbeta med unga.

Låt barnmorskor delta i undervisningen på högstadiet

Det är lätt att tro att kunskaperna om sex och samlevnad är på topp i dagens informationsamhälle där sex diskuteras dagligen i medier. Sanningen är dock en helt annan, och de unga saknar ofta basala kunskaper. Att höja kompetensen genom att göra sex och samlevnad till ett obligatorium i lärarutbildningen är ett viktigt första steg. Nästa steg är att låta barnmorskor komplettera den undervisning som lärarna ger på högstadiet. Skolan skulle då kunna erbjuda en mycket hög kvalitet på sex- och samlevnadsundervisningen, och dessutom skulle eleverna få tillgång till en utomstående person att ställa känsliga frågor till. Barnmorskorna skulle på ett mycket effektivt sätt komplettera och förstärka det arbete som skolorna och ungdomsmottagningarna gör och väva de två världarna samman. Viktigast är att ungdomar tidigt får information på ett kontinuerligt återkommande sätt och att samverkan mellan skola, kommun och landsting ökar.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2009

Désirée Pethrus Engström (kd)